

BIBLIOTEKA NARODOWA

PRACE INSTYTUTU BIBLIOGRAFICZNEGO

nr 37

Jadwiga Sadowska

*Język hasel
przedmiotowych
Biblioteki Narodowej*

Poradnik

Biblioteka Narodowa

Warszawa 2001

Spis treści

Przedmowa	7
1. Język haseł przedmiotowych. Słownictwo i gramatyka	11
1.1. Przedmiot dokumentu	12
1.2. Temat	16
1.3. Określnik	18
1.4. Hasło przedmiotowe	19
1.5. Słownik tematów i określników. Kartoteka haseł wzorcowych	21
1.5.1. Słownik tematów i określników	22
1.5.2. Kartoteka haseł wzorcowych	26
2. Tematy w języku haseł przedmiotowych Biblioteki Narodowej ...	30
2.1. Tematy (hasła) osobowe	30
2.1.1. Osoby realne	32
2.1.2. Rodziny, rody, dynastie	35
2.1.3. Postacie biblijne, legendarne, mityczne, fikcyjne	35
2.2. Tematy (hasła) korporatywne	37
2.2.1. Ciała zbiorowe międzynarodowe	37
2.2.2. Ciała zbiorowe ogólnokrajowe	38
2.2.3. Ciała zbiorowe lokalne	39
2.2.4. Ciała zbiorowe podrzędne	40
2.2.5. Ciała zbiorowe terytorialne	41
2.2.6. Ciała zbiorowe kościelne	42
2.2.7. Imprezy	43
2.3. Tematy-tytuły ujednolicone	44
2.4. Tematy geograficzne	46
2.4.1. Państwa i regiony	47
2.4.2. Miejscowości i ich części	48
2.4.3. Obiekty fizjograficzne	49
2.4.4. Parki i rezerваты	51
2.4.5. Jednostki podziału administracyjnego	51
2.5. Tematy rzeczowe (treściowe)	52

3. Określniki w języku haseł przedmiotowych Biblioteki Narodowej	58
3.1. Określniki rzeczowe (treściowe)	58
3.2. Określniki geograficzne	62
3.3. Określniki chronologiczne	64
3.4. Określniki formalne	66
4. Opis przedmiotowy dokumentu w „Przewodniku Bibliograficznym”	67
4.1. Opis przedmiotowy jednokrotny	68
4.2. Opis przedmiotowy wielokrotny	69
4.2.1. Dzieła wielotematyczne	70
4.2.2. Dzieła o jednym przedmiocie w różnych aspektach	74
4.2.3. Dzieła monograficzne dotyczące osób	75
4.2.4. Dzieła monograficzne dotyczące obiektów, instytucji i organizacji lokalnych	76
4.2.5. Dzieła monograficzne dotyczące dzieł anonimowych i czasopism	78
4.2.6. Opis przedmiotowy wielokrotny dla wybranych form dokumentu	78
4.3. Opis przedmiotowy dzieł wielotomowych	81
5. Wzorce opisów przedmiotowych wybranych form piśmienniczych dokumentów	83
5.1. Albumy	83
5.2. Atlasy i mapy	86
5.2.1. Atlasy i mapy geograficzne i historyczne	86
5.2.2. Atlasy i mapy administracyjne, topograficzne, geologiczne i morskie	87
5.2.3. Atlasy i mapy komunikacyjne i turystyczne	89
5.2.4. Atlasy anatomiczne, językowe, botaniczne, zoologiczne	89
5.3. Bibliografie i katalogi	92
5.3.1. Bibliografie	92
5.3.2. Katalogi biblioteczne, katalogi wydawnicze, katalogi wystaw	93
5.4. Encykliki papieskie	95
5.5. Encyklopedie i słowniki	96
5.5.1. Encyklopedie, leksykony, słowniki encyklopedyczne	96
5.5.2. Słowniki językowe ogólne i specjalne. Słowniki dla dzieci	99
5.6. Katechizmy	102
5.7. Konstytucje	102
5.7.1. Konstytucje państwowe	102
5.7.2. Konstytucje kościelne i zakonne	104

5.8. Książki kucharskie	104
5.9. Księgi jubileuszowe i pamiątkowe	105
5.10. Listy, korespondencja	106
5.10.1. Listy apostołskie i pasterskie	107
5.11. Materiały z konferencji, sympozjów, plenów i zjazdów	107
5.12. Modlitewniki	109
5.13. Pamiętniki i dzienniki. Kalendaria. Biografie i autobiografie	110
5.14. Podręczniki i materiały pomocnicze do nauczania	112
5.14.1. Ćwiczenia, zadania, testy	112
5.14.2. Elementarze	115
5.14.3. Podręczniki	115
5.14.3.1. Podręczniki ogólnego przeznaczenia	115
5.14.3.2. Podręczniki szkolne	116
5.14.3.3. Podręczniki akademickie	117
5.14.3.4. Podręczniki specjalnego przeznaczenia	117
5.14.4. Rozmówki językowe	118
5.14.5. Materiały metodyczne do nauczania. Programy nauczania	119
5.15. Poradniki	121
5.16. Przewodniki turystyczne	122
5.17. Śpiewniki	123
5.18. Wybory tekstów	125
5.19. Wydawnictwa popularnonaukowe	126
5.20. Źródła	127
6. Wzorce opisów przedmiotowych dla literatury pięknej i publicystyki w „Przewodniku Bibliograficznym”	128
6.1. Teksty literatury pięknej	128
6.2. Teksty literackie dla dzieci i młodzieży	133
6.3. Opracowania tekstów literackich	134
6.4. Adaptacje literackie	136
6.5. Antologie, wypisy i wybory tekstów literackich	137
6.6. Komiksy	138
6.7. Publicystyka, reportaże, szkice, felietony	139
6.7.1. Felietony	139
6.7.2. Publicystyka	140
6.7.3. Reportaże	140
6.7.4. Szkice	141
6.7.5. Szkice literackie	142
7. Hasła przedmiotowe w „Przewodniku Bibliograficznym” dla wybranych zagadnień	143
7.1. Grupy etniczne	143

7.2. Grupy zawodowe	145
7.3. Kościoły, wspólnoty wyznaniowe, sekty, ruchy religijne	147
7.4. Partie i organizacje polityczne	148
7.5. Zespoły muzyczne	149
7.6. Zespoły i kluby sportowe	150
7.7. Obozy koncentracyjne, obozy pracy, obozy jenieckie	151
7.8. Bitwy, wojny, powstania i rewolucje	152
7.9. Uroczystości, święta i rocznice	153
7.10. Objawienia i miejsca kultu. Ikonografia maryjna	154
7.10.1. Objawienia maryjne i miejsca kultu	154
7.10.2. Objawienia prywatne	154
7.10.3. Ikonografia maryjna	155
7.11. Podróże papieskie	155
7.12. Biblia. Teksty i opracowania	156
7.12.1. Apokryfy	157
7.13. Kazania, mowy i przemówienia	157
7.14. Pojazdy i środki transportu	160
7.14.1. Samochody i motocykle	160
7.14.2. Okręty, statki i inne jednostki pływające	161
7.14.3. Samoloty i statki powietrzne	162
7.15. Ordery, odznaczenia i medale	162
7.16. Nagrody	163
7.17. Programy i systemy komputerowe. Języki programowania	163
7.18. Rasy i gatunki zwierząt	164
7.19. Odmiany i gatunki roślin	165
7.20. Choroby	165
7.20.1. Choroby ludzi	166
7.20.2. Choroby zwierząt	167
7.20.3. Choroby roślin	168
7.21. Ciała niebieskie	168
7.22. Parki i rezerваты	169
7.23. Pierwiastki i związki chemiczne, minerały	170
7.24. Unia Europejska	171
Załącznik 1. Wykaz określników rzeczowych (treściowych)	
ogólnych w JHP BN	174
Załącznik 2. Wykaz określników formalnych w JHP BN	180
Załącznik 3. Wykaz określników rzeczowych (treściowych)	
i formalnych występujących po tematach osobowych	182
Indeks przedmiotowy	184
Zalecana literatura uzupełniająca	189